

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedőszobával szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Előzetesi pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztési részét illető
minden közlésnek a legkorábbi ideig tartó.
Nem mentesül levelek csak ímért a szerkesztől
fogadottnak.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen napokonként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetesi ár:
Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:
Országospostai egyszeri bevitelért 50k
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitólár 4 hasábos postaiért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
szöveg ára 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Hétfő Október 7.

197. szám.

A pártvezérek akciója.

Az önkényes mentőegyesület, a Sándor-utcai ismert hírszomszjas politikai győzelművések tisztán arra a célra alapítottak, hogy Tisza miniszter elnököt a szerencsétlenség színhelyéről, hol csak kin és baj jut neki osztályrészül, el és egy olyan buen retiroba szállítsák, ő k keresnénk ki számára. — ez az önkényes emberbaráti apparatusból egy egész kocsi-parkot küldött Nagyváradra, hogy közel legyen, ha Tisza Kálmánt végre utótlérné a szerencsétlenség, melyet ő, az önkényes, már oly régóta epedve vár, valamint becsületesen s a legnagyobb gondal — elő is készített. Tudjuk, hogy a szamaritánus kuruzslók főművésze abból áll, hogy a sebeket, melyek begyógyítása miatt a népek bálmulni s honorálni kellőket, többnyire maguk ejtik, mert igazi sebeket, minőket a megtévedt természet vagy a vakon működő szerencsétlen véletlenség itt a gyarló emberi testen, nem tudnak meggyógyítani ezek a saját kegyelműkből promoveált doktorok. A mi Nagyváradot illeti, ismét összepakolhatnak; Tisza politikailag, parlamentileg egészségesebb, mint valaha, amint azt bizonynyal érezték is, midőn reménybeli páciensük, a becsületesonkító elleni fejtegetéseivel, enyelegve a bordáikra koppintott.

Éppenséggel megindító volt látni, — írja a „Pester Correspondenz“ — mily gyöngéd aggodással fáradozott az ellenzéki obstrukciós koalíció a furdóról hazatért miniszterelnök körül, mint nem színt meg érvet-érre halmozni, melyeknek ellemmondás nélkül bebizonyítani kellett, hogy Tisza Kálmán beteg, igen beteg, talán már politikailag halott is és legjobban cselekednék, ha sírba, vagy legalább is kórházba menne, hol ő k oly nyugalmat készítenek számára, minőt, ha vakmerő lesz tovább is élni, tőlük többé soha kapni, nem fog. A páciens azonban néhány olyan enyelgő elutasító szó-

val választott a doktor urak fölfevéseire, melyektől a tisztas klikk fülei alkalmazni még sokáig cseuetni fognak. A felett lehet vitatkozni, valjon egyáltalán, szüksége van-e arra a miniszterelnöknek, hogy személyes gyűlölkönek inkább unalmas, mint gonosz inszinnuációi ellen, védekezzen; de az nem szenved kétséget, hogy régi nótáikra többé senki sem hallgat, utcaizai tüntetésekre többé egyetlen bláumondágozó mesterlegényt sem csábíthatnak. Tisza nemcsak mar ad tovább is a szabadelvű párt vezére, a ségének koronának s a nemzetnek tulnyomó többségét bizalma által fentartott feje a végrehajtó hatalomnak, de ilyennek érzi is magát s személyes ellenségeinek sendes megvetésével válaszol. Mivel válaszolnak neki. Lesz-e végre Apponyi és Irányinak bátorsága, hogy embereiknek nyíltan s világosan, becsületesen s érthetően megmondják, miszerint hagyják abban a méltatlan módot s alkalmaznak a kormány- és pártelnök ellen a becsületes elvi hadakozás taktikáját, mint az egy érdemes parlamentárisushoz és oly pártokhoz illik, melyek eszméket s alapelveket kell, hogy képviseljenek.

Ime, nyitva áll a csatatér, tökéletes lovagiassággal személyesen állt ki a miniszterelnök egy igazi s igazságos harcjátékra, tiszta színekkel, világító czimerepaizzsal s becsületes fegyverrel.

Itt van a közigazgatási reform kérdése: Tisza Kálmán a politikai és törvényhozői diskusszió nélkül kifejtette, miként szándékoznak azt foganatosítani s a miniszterterátsai. A községtől kezdve legyen regénálva a megye; alulról fölfelé fölfel folyton dolgozva, építve, legyen a mi európai, modern magasságra emelve a nélkül, hogy a nemzet geniussza, a történelmi sajátosság romba dőljön. A hivatalnok legyen megmentve a választás esélyeitől s rozsz véletlenségeitől, a klikkek befolyásától s a kenyer bizonytalanságától, legyen kinevezve, állásában biz-

tosítva, mint a bíró, a katonatiszt, de azért a vármegye ne korlátoztassék hatáskörében, hanem inkább legyen emelve, élesítve, kitágítva ellenőrző befolyása: az eddigi elmosódott autonómia helyébe lépjen egy szabatos, messzemenő önkormányzat.

Ez Tisza Kálmán programja a közigazgatási reformját illetőleg. Mi Apponyi programja, a szigoruan álla közigazgatási iskola vélt főnöke? Es mi a tántoríthatlanul merev municipálista Irányi? Mint akarják ő k életképesse átalakítani a vármegyét, összegegyeztetni Magyarország modern kulturális életével?

Tegnap mindketten megjelentek választóik előtt, hogy kifejtsek programjukat, s így már holnap meg fogjuk tudni, mily vonalban akar mozogni az ő akciójuk s úszintén megvallva kevésbé vagyunk kíváncsiak arra, hogy mily magatartást fognak tanúsítani ama pontokkal szemben melyekre nézve határozott ellentétben vannak Tisza bevallott intencióival, mint ama nagy számú pontot illetőleg, melyekre nézve majd az egyiknek, majd a másiknak, gyakran pedig mind a kettőjüknek is meg kell egyezniük Tiszával. Tiszelnő fogják-e az igazságot, vagy pedig föléje helyezik-e a hazafias megfontoltságnak a személyes ellenségeskedést. Minden ettől függ. Tisza egészséges, Tisza erős és telve van tettvágygyal; becsületes és jó lovagszokás szerint jökezdvel akar lándzsát törni a maga ideálja mellett. Valjon a többiek is lovagiasan akarják-e vinni a küzdelmet?

A közigazgatási bizottságok üléseiből.

Debreczen 1889 okt. 6.
Mind Hajdúvármegye, mind Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg október havi ülését, mindkettő gróf Degefeld József főispán elnöklése alatt, amaz délelőtt, emez pedig délután. — A két ülés lefolyásáról adjuk a következő tudósítást:

református. Még pedig e tekintetben is azt a küön seátt alkotja, a mit dogmatikai nyelven „zirosnyaku kálomista“nak szoktak nevezni.

Van öt tágas református temploma. Négy künt a városban, egy bent a kollégiumban. Az utóbbi helyen tartotta ülését 1849-ben a magyar országgyűlés.

Ma az ezernyi diákban diéséri benne, „merész hangon, őszinte hitben“ apái Istenét.

Mit is nem említettem még, legalább így futtában? A Hortobágyról prozában beszélni kimért helyen hozzá se fogok. A puszták királyához csak rapsodikus hangok illenek. A nagy erdő Debreczennek a város ligetje. Nemesak, hanem a közszén bányája is.

Úneppapokon szinte több benne a mulató, szórakozó ember, mint a fa. Mikor meg őszre fordul az idő, a szegényebb néposztály ide jár ki „fázni“. A mi debreczeni szójárás szerint nem azt a fázást jelenti, a mit Pető fivek otthon is megtehetne akárki, hanem a faszedegetést.

Mióta meg a budapesti országos kiállítás „Dobos“ pavillonát is megszereztük bele: azóta az esőtől se félünk — olyan nagyon!

Ezelőtt egy pár esztendővel — csikorgó téli időben — két angol utazó állított be egyszer a város házára a szerény kívánsággal, hogy mutassanak nekik egy kis délibábót, mert ő k egyenesen azért jöttek Budapesttől idáig.

Ott aztán megmagyarázták nekik, hogy nem szoktuk mi azt megazalni, mint a szilvát, jöjjenek el júliusban.

Mikor én is azt akasztottam czimul e sorok fölé, hogy „a délibábok vár sáról“ természetesen csak a nyárra gondolhattam.

Télen át nem a délibábok, hanem valószággal a „varjuk városa“ Debreczen.

I. Hajdúvármegye közösi bizottságának ülése.

A szervezeti szabályzat értelmében hétfőn kellett volna az ülésnek megtartatnia.

Akkor azonban a főispán egyéb fontos hivatalos teendőkkel lesz eltolgatalva; ezért tüzetett az ülés ideje a szokottnál előbbi időre.

Az ülésnek kevés közérdekű tárgya volt. Legnevezetesebb az, mert a vármegye minden adóadó polgárát érdeklő többé-kevésbé, hogy Szigethy Béla kir. pénzügy igazgató a rendtanácsu városok polgármestereire és a szolgabírók útján a községi előjárókra az adóbehajtás iránti felelősséget kimondatni indítványozta, azzal az indokollással, hogy a múlt hónapra, általában a folyó év három első negyedéle eső adóbefizetési eredmény tetemesen alatta marad a múlt év megfelelő időszakára eső befizetés eredményének.

A bizottság azonban mellőzte a pénzügy igazgató indítványát; mert tekintette vette a mezőgazdák kodással foglalkozó lakosság nyomasztó helyzetét, melybe ez az ideai rozsz termés és a káros határozásokkal párosult kedvezőtlen állategészségügyi viszonyok miatt jutott, s ezuttal elégedőnek tartott a bizottság olyan intézkedést, mely utasítja a polgármestereket s aközösi előjáróságokat, hogy az adó beszedése körül erőlyesebb eljárást kövessenek.

A jözsai főbíró s az ottani rendőrbiztosnak egy kötelességmulasztási ügye is foglalkoztatta a bizottságot. — Ezen közösi előjárókat ugyanis az alispán fegyelmi uton Sáfraán Béla ottani közjegyzőn elkövetett ősmertes súlyos testi sértés alkalmával tanusított embertelen és botránys kötelesség mulasztás miatt 60, illetőleg 30 frt. pénzbürságra ítélte, mi ellen mindketten felebeztek. — A bizottság azonban tegnap ülésen az eisőfoku ítéletet változtatlanul jóváhagyta.

Az ülésen felolvasott szakelődői jelentéseket kivonatosan következőkben ismertetjük.

Alispáni jelentés.

A közbiztonsági viszonyokat illetőleg különös figyelmet érdemlő megháborítás nem fordult elő. Tüzeset 8 jelentetett be, kisebb mérvű volt valamennyi. — A hasznos házi állatok felmerült járványos betegedések apadtak. Szoboszlón a járvány megszűnt; ellenben Szováton, Tetétienon, Kis-Kaba pusztán újonnan fellépett a száj és körömfájás.

A közigazgatási ügyforgalom 957 dbot tett, melyből 881 db. intézetett el; a közigaz-

A ki járt itt valaha télviz idején, az mosolyogva fog igazat adni nekem, Soha annyit e károgó madárfajból, mint itt minálunk, októbertől márcziusig!

Mint egy-egy nagy lármás fekete felhő gomolygának naphosszat óriás csapatokban a város felett s szállják meg ezrenként a magasabb épületek tetejét.

Ha ezt meg nem említen, csak a nyári Debreczenről beszéltem.

A nagymérvű állattenyésztés csalogatja őket ide vagy a rónaság délibábos fényének a nyárról itt rekedt árnyaként koválygának felettünk? nem tudom.

Annyi tény, hogy ma már valóságos „kérdés“ sé nütte ki magát a fejünk felett.

S hogy egy kis hasznos dologgal végezzen e rövid ismertetést, adok itt egy jó tanácsot a fővárosi atyafiáknak.

Ha valaki még panaszkodni talál odafönt az Erzsébet tér verébéi miatt: küldjék le egy pár napra közköltésen mi hozzánk.

Hadd menjen vissza azzal a tanúsággal hogy „jobb ma egy veréb, mint holnap egy varjú.“

... Mi pedig — ugye — legyünk rá büszkéek, hogy még a madarak is szeretnek bennünket!

A bünös ösvényen.

Regény 1 kötetben. — Irta: R. P. O.

(Folytatás.)

— Hát csakugyan olyan hideg az a te feleséged, pedig szép asszony, csodálom, hogy annyira unod.

— Érzélgős, ostoba, meguntam. Közelléte megfagyasztja szenvedélyes véretem.

És ez az elrészegült bünös férj kiszolgáltatja néz ocsmányul szeretője gnyakaczának. Hazudik, förtelmesen hazudik.

KORONA FORRÁSI

DAN.

ks)

ácsok

hoz szál-

tósága

elfogad

za.

en

éku mint-

ell ruh-

tek

390.

4.50

6.80

8.10

9.50

9.75

5.50

6.30

3.25

5.60

esebből a

ruk vissza-

ÖSSZE

Máhrén).

gatási bizottsági ügyforgalom tett 149 dbot, elintézte 100.

A t. főorvos jelentése

Szerint az időjárást illetőleg 16 napon 60 m. csapadék esett. A hőmérő + 25° + 6° C közt ingadozott; így a hónap közepi hőmérséke + 14.14° C volt. A közegészségügyi állapot a kedvezőtlen időjárás daczára sem rosszabbodott. — A betegedések száma csökkent. Heveny fertőző kórok közül a hágyamás csak nem az egész megyében előfordult több keveseb esetben. Így Újvároson, Bősörményben, Kaban, Szoboszlón, Egyeken, V.-Péresen, Sámsonban. Övintézkedések mindenütt megtették. — Kanyaró Nánáson megszűnt, vörheny és toroklobb Bősörményben és Ladányon jelentkezett. A népesedéssel szülő adatok több helyről, nem érkezvén be az ülése idejére, erről nem adhatunk kimutatást.

A kir. mérnök jelentése

Szerint közmunkaváltság címén 8313 frt folyt be, melyből vasúti köleső törlesztésére H. Bősörmény lapján 1029 frt előirattott. — Kavics szállításért Glasner J. vállalkozónak 9233, Reichman vállalkozónak 3500 frt fizetett ki.

A kir. tanfelügyelő jelentése

hogy a tanítók a megye területén levő összes iskolákban megkezdették és folyamatban vannak. — Földesen az ev. ref. egyház által újonnan szervezett 3-ik leánytanítói állomásra egyelőre 400 frt évi fizetés (mely a pótlékai rövid idő múlva 500 frtra fog emelkedni) és lakással alkalmazott. Füzessy István okleveles tanító működését megkezdette az I. osztályban.

Az egyháznak a népoktatás ügyére nézve tett ezen üdvös intézkedése által meg van szüntetve a növendékeknek egyes tantermeiben nagy számmal való összerokkálás és az abban működött tanítóknak sok osztályok vezetésével való túlterheltsége, a mi minden tekintetben nagy előnyére valik az ottani elemi leányiskolának.

A nádudvari ev. ref. egyház, elemi fiú iskolájában eddig működött 3 tanító száma a növendékek nagyszáma és tantermeik elégtelensége miatt egyelőre szaporította; új tanítói állást rendezett be s arra Bán István végzett tanító képeztetést választotta meg 400 frt fizetés mellett. A II-ik osztályt vezeti, melynek 95 növendéke van.

II. Debreczen köz. bizottságának ülése

Az ülés rövid ideig tartott; de ez idő alatt is főmériült néhány figyelemre méltó mozzanatot. Az ülés lefolyásáról következőkben számolunk be.

Polgármesteri jelentés

A rendőrség által letartott lopásért 11, rendőri kihágásért 122, összesen 133 egyén. — A városról eltoloncoltatott 16, a városon keresztül toloncoltatott 33, kényszer utlevéllel kintasított 12, összesen 61 csavargó. — Különböző iparnemek önállóságkorlatására 19 egyén látott el igazolvánnyal; munkakönyv 46 db, ideiglenes igazolvány 5 db. adatott ki.

A katonaság létszáma volt 1622 ember, 627 lóval. — A lakosság által állami adófizetésben befizetett múlt évekről 7311 frt 18 kr. f. évről 23975-25 frt, késedelmi kamat

Pálma nem tudta levenni megtört szeméit arról az ablakról, mely mögött a házasságtörés becsületesége folyt.

A levegő lassan-lassan hidegebb lett, a hold, melynek ezüstös szelíd sugara a nagy tükörablak fényes táblán tört meg, szintén mindinkább alább hanyatlott, a terézfürdő templom tornyán a megvilágított óra mutatói mindinkább tovább haladtak s a negyedek ütése tisztán hangzott tova elterjedve a gázlámpáktól világított tőmör házokor néma csendjében, csak néhány hallatszottak kongó, siető léptek, vagy vidám kacagások zaja. Pálma még mindig megfeszülten néz fel arra a bizonyos ablakra és iszonyu, borzalmas vajudása leírhatatlan. Már nem tör felkiáltásra, elhalványult ajkai görcsösen egymásra zárultak. Látni akarja még egyszer a távolból azt az embert, saját szemével akar megbizonyosodni. Igen, majd csak lejön. Örökké nem maradhat ott fenn. Már nem fél semmitől. Tudja mit fog tenni, tudja a szörnyű helyzet egyedüli megoldását. Sírni csend uralkodik körülötte, a kocsis a bakon elaludt, szender borult a végtelen mindenségre is, csak a bűn, az virraszt még. Egyszerre kapunyitorgása zajlik fel. Pálma visszarezen, keble rémítően elszorul, szívének dobogása elláll, torkában elful a kétségbeesés sikolya. Tibor, csakugyan Tibor. Tibor köszöntötte a kaput, tévőva tekintetét körüljártatta a nyugalmas ég milliárd csillagjain, szórakozottan a magában álló kocsis is nézte s már-már reá akart kiáltani az alvó kocsisra, hogy álljon elő, hiszen nem is gyaníthatja, hogy ily késő órában valaki reá leselkedjek ott benne. Más gondolata támadt, dult idegeinek jól fog esni a hajnali hívásban való séta, felső kabátja gallérját gyorsan feltolta, mindkét kezét zsebre dugta s egyetlenes lépteinek kopogása elhallatszott az aszfalton.

Pálma megdermedten ült még egy ideig; midőn kevésbé fölésmélt kinos aléltásából, oda szólt a kocsisnak, hogy hajtson a ligetbe s járjon ott körül s vigye aztán haza. Nem akart a férjével találkozni.

1001-31 frt összesen 32287-74 frt. Befizette itt továbbá hadmentességi díj 173-87, helybeli illeték 500-12, idegen adó 291-79, idegen illeték 776-29, járdaköltség 505-49, Közmunkaváltság 2480 frt. A köz. bizottság ügyforgalma volt 253 db. s ebből elintéztetett 249 db. — Végre hajtás elrendeltetett 72, — foganatosított 60, árverés elrendeltetett 4, — foganatosított 0.

Árvák száma és vagyona.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint szeptember végén Debreczenben a gyámoltak száma 3800, a gondnokoltak pedig 34. Ezek közül pénze van 697 nek, fekvősége 1274-nek, pénze is, fekvősége is 228 nak; 1635 pedig vagyonatlan. A vagyonatlanok részint városi alapítványból segélyeztetnek, részint a Terézánumban és a nőegyleti árvaházban, részint szülőknel és magán jöltevéknél vannak elhelyezve, részben pedig mint cselédek keresik élelmüket. — Az árvaszéki által kezelt árvák vagyona következőleg van elhelyezve: 106475 frt kamatozó pénzérték, 442987 frt kamatozó kötvél; 32901 frt, nem kamatozó kötvél; 17020 frt értékpapír, 4163 frt ékszer, 1017 frt készpénz. A tartalékalap állása 5738 frt. Letétben van 2662 frt készpénz, 46314 forint pénzérték; kamathátrány 5831 frt.

Az iskolák népessége.

A kir. tanfelügyelő a tanításnak minden iskolában való megkezdéséről ad jelentést. Az elemi iskolákba az új tanév elejével összesen 5490 növendék irattkozott be.

Legtöbben természetesen az ev. ref. iskolákba, 3350-en: a katolikusba 530, az ág. hitv. ev. iskolába 88, az izraelitába, 363, az ev. ref. leánynevelőbe 127, Könyvei Laura magán iskolájába 21, a Molnár Jankába 39, — 972 növendék egybe tanítástekre esik.

Elismeréssel említette meg a tanfelügyelő, hogy az ág. hit. egyház iskolája új, saját megfelelő helyiséget nyert; az izr. elemi fiú iskola pedig eddigi alkalmatlan helyiségéből azon épületbe költözött, melyben eddig az ág. hit. ev. iskola volt elhelyezve.

Mikor az adókor szul folynak be.

A pénzügyigazgató nincsen megelégedve az adóbefizetés eredményével. — Nem csak a szeptemberi adófizetés marad mögötte az előző év megfelelő idő szakához, hanem ugy is csökkenés, még pedig tetemes, mutatkozik ha a f. év három első negyedét hasonlítjuk össze a múlt év ugyanezen időszakával.

E végből hivatkozik a következő szám- adatokra:

Egyenes adók címén szeptben befolyt 32232 frt, 20421 frttal kevesebb mint a megelőző év hasonló időszakában; az év három első negyedében pedig befolyt összesen 394874 frt. — (40048 frt) hadmentességi díj címén 170 frt, egész évben szept. végéig 2473 frt (—277). Befolyt továbbá a pénzügyigazgatóság egész területén bányedíj fejében 44212 frt (—7594); ebből 33682 frt a vármegye kézségei és városai területére esik, dohányjövődék címén 42906 (+2854); ebből 12583 frt a vármegyére esik. — Fogyasztási adók fejében 23863 (—22342); ebből a megyére esik 12363 frt. E nagy mérvű csökkenés oka abban keresendő, hogy a szeszadó után a pótdátózás megszűnt.

Ezt a tetemes hanyatlást a pénzügyigazgató annál kevésbé találja indokoltnak, mert az eredmény a folyó évi előírásnak I. II. és III. negyedévi részleteit sem fedezi.

A gyötrelmes tusától ellanyhult, elsenyvedten, alig lézengve érkezett meg lakására. Kimerülten roskadt össze, nem volt már képes gondolkodni. Odadűlt egy kerevetre, de a jótékony álm nem szállta meg elerőtlenedett tagjait. Alig volt nyugodtan néhány percet és megint feltápaszkodott, odavaszorgott — minden butorábrában megkapaszkodva — az iróasztal elé. Papír után nyult tollat fogott s írta: „Kedves nagyanyám Jöjj, siess, gyermekek, a ki annyira szeret. Látni kíván. Nagyon boldogtalan vagyok. Örültem szenvedek, nem bírom tovább a tollat. Érzem, hogy meghasad a szívem!...”

Összeszedve minden erejét, a levelet borítékba helyezte. Ezután felsöngötte komoráját. Ez a szegény leány összejejt, a mint unője kísérteties, fehér s a roppant szenvedésektől dult arcától megpillantá.

— Vigye mindjárt a levelet nagyanyámhoz. Ne késsen, hiszen már reggel van. Mondja meg neki, hogy azonnal jöjjen.

— Grófnő nagyon beteg, talán inkább orvosért kellene futnom? kérdé megörökönyödésben a siránkozó leány.

— Csak menjen a hova küldtem. Nem vagyok beteg.

Ardáni grófnőt felverték hajnali álmából. Az ájulás környékezte a jó asszonyt, midőn szeméit végig jártatta a szagotolt, kétségbejött sorokon, melyeket szerencsétlen unokája írt hozzá.

Nem is vártott soká magára. Amint Pálma, ki félig csukott szemekkel feküdt kinos vivódásban, nagyanyját látta belépni, azonnal felszökött s a következő pillanatban az idős nő karjaiba roskadt.

Heves fuldokló zokogásba törtek ki mindketten. Soká egymást szorosan átölelve sirtak és szó nem tollat ajkaira.

Ardánié az első kitérésre csillapultával süngeterelőző kérdéseivel halmozta el szegény Pálmát.

(Folyt. köv.)

Ennél fogva azon határozati javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy a polgármester utasítsa a közadók és egyéb kintostári illetékek behajtásánál erélyesebb eljárás alkalmazására.

A bizottság azonban más véleményt táplált a csökkenés indokai felől s több oldalról kifejtést nyert, épen Simonffy Imre polgármester részéről is azon nézet, miszerint a múlt évi adóviszonyokat, a mikor a földbirtokos-osztályt az új kataszter folytán kivett adópótlékok is terheltek, egyáltalában nem lehet a folyó évi-ekkel összehasonlítani s ezt figyelembe véve, teljesen érthető és indokolt a csökkenés. A bizottság ezen álláspontja helyekedvén, az előadó határozati javaslatát akként módosította, hogy ezen ügy a tanácsnak adassék ki intézkedés végett.

Közegészségügy.

A t. főorvos szerencsés helytlen volt, mint a pénzügyigazgató. O nem panaszkodott csökkenésről, apadásról, örömmel jelezte a gyarapodást. A közegészségügy kedvező volt. Hagymáz, vörheny ragályos betegségek fordultak ugyan elő, de csak szórványosan. — 195 születési esettel szemben csak 124 halálestet szerepel s arányszámokban kifejezve 27% halálozásra 42.60% születés esik.

A törvényinpraktikuma.

A t. főorvos, bár máskor nem szokta, ezuttal szóba hozta az állategészségügyi viszonyokat is. Ezek Debreczen határán már javulásnak indultak. De ki tudná elősorolni, hogy idáig, míg ez a javulás beállott, mily kiszámíthatatlan kárt szenvedtek mezőgazdáink, mennyi tömörked szekurának és vexaturának voltak kitéve a theoretikus állategészségügyi törvény tulajdott foganatosítása miatt. — Igazán sokszor komikusan hangzik ennek a különben legjobb intencióból készült törvénynek egy némely intézkedése, mely a gyakorlati érvényesítéskor szinte a lehetetlenségbe ütközik. Egy néhény példával a közigazgatási bizottság ülésén is hallottuk apostrofálni a törvény furesaságait.

A törvény például azt rendeli, hogy a ragálytól elepelt területet 35 centiméternyi mélységig föl ásni és karbolporozni, a járványos állatokat luggal mosni, épületeket levakarni kell.

Már most tessék kiszámítani, mibe kerül egy 1000 dbból álló ménésnél vagy nyájnál az övintézkedés, ha a törvényt az 1200 holdas legelő területen betűszerint kell végrehajtani s ha hozzá még az állatorvos költségeit — a mint ez megtörtént — azt is kivesíteli, hogy nagyobb biztonság okáért ne 35 cm. hanem 100 cm. mélységig ásassa föl a tulajdonos a legelőt? Ha megselekedné, néhány évig ugyan hiába verné oda a ménését. Nem néne ott egy fűszál se.

Elő a törvény

Vásári István Váci János és társaik Szepes pusztai birtokosok kérvényezték a pénzügyigazgatóságnál hogy az ott uralkodott aszállyra való tekintetből földadó leengedésben részesítse őket. — A pénzügyigazgató azonban elutasította kérvényezőket, a kiknek ügye most a köz. biz. elé került.

A szakeadó a kérvény elutasítását javasolta azon indoklással, mert a kárfelelősi jegyzőkönyv szerint a termés egy esetben sem lett teljesen megsemmisülve, már pedig egy idei pénzügy. rendelt csak ez esetben mondja az adott elengedhetőnek.

A bizottság azonban a törvény álláspontjára helyezkedett, mely a kárnak megfelelő hanyardrésben való adóleengedést állapítja meg s ehhez képest utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy a megfelelő adóelőíranti határozatot hozza meg. — A pénzügyigazgató a végzés ellen felebbezést jelentett be.

Ellenben a varga-utcai újosztási földek tulajdonosainak hasontárgy felebbezett kérvényét, miután az elkésve adatott volt be, a bizottság is elutasította.

Uj statutum embriója.

R. G. háztulajdonos és kereskedő apellált azon tanács végzés ellen, mely őt a piaczutcai fasor között kapujához vezető rövid és keskeny bejáró kikövezésére utasítja.

Az apellátára nem sajnálta az irója, a ki nem egy ugyanazon személy a beadóval sem a papírokat, sem a szavakat, csak a komolysággal farkadott, a miért az esett meg a tréfálni nem szerető közigazgatási bizottságon hogy a felebbezés felolvasását hangos dorultság között volt kénytelen végig hallgatni. Mindazáltal a panaszt jogosnak, — bár épen nem méltányosnak ismerte el a bizottság s kimondotta, hogy a tanács vonatkozó határozata csakis egy alkotandó szabályrendelet alapján lehet érvényes.

A közigazgatási reform. tervezete.

(Folytatás)

A megyei tisztviselők közül a főjegyzőt, tisztügyeszt s az árvaszéki elnököt és bírákat, továbbá a pénztárnokot ö Felsége — és pedig ez utóbbit a belügyminiszternek a törvényhatósági bizottság hármas kijelölésére alapított előterjesztésére, a többit pedig a belügyminiszter, a segéd- és kezelő személyzet tagjait végre

a főispán nevezné ki állami fizetésre s ezek áthelyezhetők.

A városi tisztviselők életfogytiglan választatának.

A rendőrségi ügy a városokban is államosítandó, s közvetlenül a polgármester fenntartása alá rendeltetnek.

Az önkormányzat jogának s az ugynevezett politikai jogoknak gyakorlása továbbra is meghagyatnak mindkét rendű törvényhatóságnál, az intézkedésben a mostani törvényhat. bizottság, a végrehajtásban a közig. bizottság, tisztikar, illetőleg a városokban még a tanács által képviselve.

Az önkormányzati jog sikeresebb gyakorlása érdekében az alkotott szabályrendeletektől és hozott határozatoktól a jóvágyás csak az esetben tagadtatnak meg, ha azok a törvényre rendeltetettel, állami érdekekkel egyesek, testületek jogaival ellenkeznek, vagy tartalmuk, külalakjuk miatt jogszabályul nem szolgálhatnak.

A törvényhatóságot a választott tisztviselőkkel szemben ma megillető felügyeleti és ellenőrzési jog a kinevezett, illetőleg élet-hossziglan választott tisztviselőkkel szemben is épségben tartandék, sőt az kiterjesztetnek a törvényhatóság területén működő többi közigazgatási ágakra is, mely ezből azok főnökei a rendes bizottsági közgyűléseken megjelenni s a hozzájuk intéző kérdésekre felelni, felvilágosításokat adni tartozának.

A törvényhatósági bizottság által választandó tagok után, annak részére a közigazgatási I-ső foku bíróságban hatályos képviselőt biztosítottatnak.

A közigazgatási bizottság hatásköre egészen véve érintetlenül hagyatnak s annak felügyeleti és ellenőrzési joga a törvényhatóság területén működő összes közigazgatási tisztviselők és alkalmazottak ellenében megállapítottatnak.

A kormány részéről a közvetlen felügyelet, és ellenőrzést ugy az állami közigazgatás, mint az önkormányzat körében a főispán gyakorolná.

Az itt vázolt módosítással kapcsolatban véglegesen megoldandók lennének: a megyei területek szabályozása, némely kisebb törvényhatóságok megszüntetésével; a szolgabíró járáskor végleges rendezése; a hivatali létszám s a fizetések végleges megállapítása; a törvényhat. tisztviselők s a segéd- és kezelő hivatalnokok, és szolgák hatáskörének szabályozása.

A közigazgatás reformja a memorandum szerint kiterjedne még a következőkre III., a közigazgatási gyakorlati vizsga szervezésére; IV., a közigazgatási bíráskodás — V., az összes tisztviselők és alkalmazottak általános természetű hivatali jogviszonyainak (szolgálati pragmatika) —; VI., a rendőrigazgatási jog- és eljárás szabályozására; VII., az egyesületi és gyűlékezési jogra vonatkozó törvény megalkotására; VIII., a közigazgatási végrehajtás; IX., a tüzrendőrség —, és X. szegény ügyelenczgy országos szabályozására.

Napi hírek.

Oktober 6.

As aradi vértanúk gyászos halálának neyve-medik évfordulóját az oddigienél szélesebb körben ülte meg Debreczen város közönsége; a mennyiben tegnap az a Debreczenben eddig precedens nélkül álló eset történt, hogy a 13 vértanu emlékére egyik református templom szomszédságában is imát és egyházi beszédet mondott K. Tóth Kálmán lelkész. A czeledt utcai templom volt színhelye ennek a kegyeletes isteni tisztelőnek, mi leny nagyszámú, talnyomán intelligens közönséget vett részt.

Sok fiatal vidéki lelkész is láttunk ott, kik 10 éves találkozóra gyűltek Debreczenbe. Testületileg jelentek meg az 1848/49 honvédegyet tagjai is. Csutak Kálmán ezredes egyleti elnök vezetésé alatt, tizenhárom egyenruhában, az ősmert tépelt harez lcbogóval és egy halálfejes tekte zászólvál, a mi szokatlannak tűnt fel a puritán kálvinista templomban. — K. Tóth Kálmán imája és beszéde lendületes, hitbuzgóságtól és hazaszeretettől áthatott volt. Beszédének alapigéjeül Apostolok cselekedetei VII. r. 55—60-dik verseit választotta, melyek a keresztényiség első vértanujának, István diakonosnak agyonkövetéséről szólnak. — Az istenistiszteleten közreműködött a városi dalegylet is Torday Gábor vezetésé alatt, előadva Komócsynak „Szentelt hantok“ című énekét s végül a Szózatot. — A r. kath. templomban ma d. e. 9 órakor volt a requiem a 13 vértanuért. A templom szufalóg megelt. Az oltár előtt díszes ravatal volt felállítva, melyet a honvéd-egylet egyenruhás tagjai állottak körül, lobogók alatt. A gyász-misést Szakszó Rezső prépost végezte nagy segédlettel s annál közreműködött a városi dalárda is Steinacker Sándor vezetésé alatt. — Notabilitásaink közül ott láttuk: Simonffy Imre polgármestert, Laky Lajos tanácsnokot, Nemes Kálmánt, Beke Mihályt, Csiky Lajost stb.

A miniszterelnök Debreczenben.

Tisza Kálmán miniszterelnök ma hajnalban egy félórát városunkban töltött. Keresztül utazott szatmármegeyi birtokára, Kocsordra, a hol fia, István lakik.

— Böhánytermések felvétele. A m. kir. pénzügyi szakasz Debreczen város határterületén levő dohány termelői dohányterméseinek felvételét a következő napokon fogja

eszk
és I
Ehes
zuga
28.
hány
szem
jaik
nórol
lamir
tott
közeg
Mező
évi p
vált
óta é
temp
isteni
den s
kivité
szives
kiván
vés,
ének
elneve
nep-
ünnep
tetné
tések
s így
befoly
népes
iskolá
elnök
megal
eloga
sitani
kultu
pittat
elhatá
— Az
ez irá
taiban
tanhal
tartott
tatott
nökké
fogyg
kesztő
Jenő t
tanhal
Szab
Ferenc
Mindke
József
5-én t
követk
rencz
1 jh.
Szucs
3 hh.
2 hh.,
Szics
vezető
koly L
kamara
szaklat
városb
érdeké
s s a y
rencz
Le
közseg
Falusy
nyivéd
doh J
marjai
a vizsg
tán pe
a vizsg
Magya
Farkas
arekép
legyen
király
ezen in
a törvé
— Mire
többé,
scura e
sokára
miszió
29-diké
választ
ekkor u
lés utá
ref. gy
lek tart
főiskola
5 tanár
államtu
gyat 64
16 taná
p a t a k
szakban
bölcsész
tárgyat
szakban
nak elő
— iz
ter ren
tanintéz
megjelöl
vezés ha
ber, ho
jezés ve

eszközölni, u. m. Pallag pusztán október 10. és 11-én, Ondód 14. és 15-én, Elep 16. és 17-én, Ebes 18. és 19-én, Hegyes, Szepes és Áomuzog 21. 22 és 23-án, Ujföldeken 24, 25, 26, 28. és 29-én. Felhívtnak ennél fogva a dohánytermelők, hogy ezen felvételnél vagy személyesen jelen legyenek vagy megbízottjaik által magukat képviseltesék, és a zsinórok esetleg pálozzák hosszát és számát, valamint a lehullott és esetleg ponyván száritott dohányt a felvételt eszközölő pénzügyi közegeknek szóval vagy írásban vallják be. Mező rendőr kapitányság.

Fa kompetencia kiváltása. Az 1889/90. évi polgári feleletmény okt. 15-től kezdve kiváltható a házépítéskor.

Debreczeni r. kath. énekkar. Régi idő óta érezhető a helybeli r. kath. egyházból a templomi énekkarnak hiánya; minél fogva az isteni tiszteletben a kántorok egyedül, minden segítség nélkül működtek, kivéve egyes kivételes eseteket, mikor némely műkedvelő szíves volt a khoruson fellépni. — E hiányon kíván segíteni az a közélet megindult törekvés, melynek célja egy állandó templomi énekkar szervezése, r. kath. énekkar elnevezés alatt. Felhívása volna ennek ünnepe és vasárnapokon (kivéve a három nagy ünnepet) a mikor konzervatóriumoknak engedtetnék át a tér) továbbá körmenetek, temetések alkalmával az egyházi éneket művelni s így közvetve a vallásos élet emelésére is befolyást gyakorolni. — Ez ügyben tegnap népes értekezlet tanácskozott a r. kath. elemi iskolában ns. Szakszó R. zse prepost-plebánus elnöke alatt, a ki szíves volt a 60 taggal megalakuló énekkar fölött a védnökséget elfogadni s ez által annak fenállhatóságát biztosítani. — Már ezen az értekezleten, megalakultnak mondván ki az énekkar, megállapították a gyakorlati órák száma és ideje és elhatározták az énekes könyvek beszerzése.

Főiskolánk gyászja. Jogakadémiánk egyik tehetséges hallgatója hunyt el hosszas betegeskedés után. A szép reményekre jogosító ifjú pályája befejezéséhez közelre hunyt el s benne szülei, tanárai és barátai a legjobb fiút, tehetséges jogászt és kedves pályatársat siratnak. Ha álaról a gyászoló család a következő gyászlapot adta ki: Csikos Sándor ny. ref. lelkész s neje Bouhyay Zsuzsanna, dr. Csikos Sándor orvos-tudor s neje Wein Antika s gyermekek Antika, a szülei s testvéri megmerhetlen fájdalom érzetével tudatjuk forrón szeretett gyermekünk, illetve testvérünk CSIKOS GÉZA debreczeni jogakadémiai tanulóinak folyó évi október 5-én, ele 21-dik évében történt g. ászos elhunytát. — Kedves halottunk por részei folyó hó 7-én délután fél 4 órakor fognak, a péterfia utcai 820-dik számú házuunknál tartandó gyász — szertartás után, a czepléd-utcai sírkertbe örök nyugalomra letétni. Debreczen, 1889. október 6. Áldás és béke a korán elhunyt ifjú halmvaira!

A lóvasút rendőri kthágása. A hatvan utcai lóvasút ma a Bika előtt elűtött egy szőlőárukló téglási asszonyt, Duzsik Jánosné. De csak arózn és térdén szenvedett kisebb mérvű horzsolást a falusi asszony, a kinek nem ez a hamar megszűnő testi fájdalom adott okot a legnagyobb panaszra, hanem az a kár, melyet egy kaska szőlőnek összetaposása által szenvedett. Ezért követel ötven krajczárnyi kártérítést.

Debreczeni ingatlan forgalma. A kir. törvényszék mint telekknövi hatóságánál folyó évi szept. 28-tól okt. 5-ig, Dr. Somogyi Zoltán és neje Balkó Ilona veszik Csáthy Károlyné Tóth Etelka és Tóth István házát 9500 ftért. Kiss József és neje Birinyi Zsuzsanna veszik id. Horogh György és társai szőlője 2/3-át részét 275 ftért. Bodnár József és neje Bagdi Zsuzsanna veszik Nagy Sára Lakatos Istvánné szőlőjét 400 ftért. Lengyel Imre veszi Éles Zsigmond és neje Kajári Zsófia újföldjét 790 ft 15 krért. Posszert János és Kovács Gábor veszik Flossmann Mária homokkerti szőlőjét 2500 ft.

A prezentálás vége. A napokban érvénybe lépett a közös hadseregénél az új „Exercier-Reglement” s ezzel megszűnt a fegyverrel való prezentálás. Ez látogatott helyeken, hol sok tiszt megfordul, nem csekély munkát adott az őrt álló bakának. Az őt, ha föltűnik a tiszt, most már csak leeresztü kezét s szíjon s megfogja a puskatut. Kik erről nem tudtak, azoknak föltűnt, hogy midőn Percucz József őfelsége a napokban a burgból Schönbronnba ment, mért maradt el a szokott tisztelgés? Elküldötták a „Gewehrhaus-t”, pergett a dob, lebecsültötták a zászlót, de a „prezentált”, parancs szó elmaradt. Hanem a „Rechts schaut” ra megtették az említett fegyverforgást.

Színház.

„Magduska öröksége.”

Nyolcz nap alatt már a harmadik ujdonság is színre került. Ehez fogható szorgalmat egyetlen színtársulat sem tud felmutatni. A tegnapi ujdonság valóságos esemény számba megy, olyan nagy sikert aratott.

Bátran kimerjük mondani, hogy a „Falurosza” és a „Sárga csikó” óta ilyen hatásos, drámai, mely gondolatokkal telt, erőteljes népszínművet nem mutat fel a magyar irodalom. És mégis csodálatos, a népszínházban nem tudták, vagy nem akarták fontartani. Persze, mert ott a Nani, Sári, Mál, „Milimári”, „Tót leány” s más haszontalanságra kapatták rá a publikumot. A „Magduska öröksége” népszínműnek vannak olyan magvas igaz tősgyű keres magyar szavai vannak olyan mélyreható igaz mondásai, hogy kissé lelkiismeretesebb kritika ezzel is napokig foglalkozhatott volna, mint most az Ibsen „Norá”-jával teszi, a mely darab felett napok óta vitatkoznak. „Őrület ez, azt mondják, de kell benne lenni valami magasztosan nagyszerűnek: keressük csak! És keressik keresik. A nagy hajszában nem

jut eszébe senkinek, hogy jó volna már egyszer ennyire veszködni a saját elhagyott irodalmi termékeinkkel is. Mialatt mi egymás után hozzuk be a külföldi termékeket s istenítjük mindazt az irodalmi produktiót, a mi nem magyar, addig Bécsben külön szín házat építenek a német népdramának.

Hej, ha azoknak az osztrákoknak egy olyan írójuk volna, mint a „Betyár kendője” szerzője A bonyi Lajos, és ha egy ilyen író nekik írta volna a „Magduska örökségét” Bizony, bizony, ha az a nyolcz-tíz fiatal kritikus, a kik „feszítsd meg”-et kiáltanak a magyar író felé, ha a színpadra lép, egy kissé hazafiasabb munkát végezne, ugyancsak nagyot lendíthetne a magyar színműirodalom sorsán. Hiszen a mai viszonyok mellett a fővárosi színházak igazgatói, ha biztos érdemek akarnak szerezni, kénytelenek külföldről hoztatni drámat, mert az eredetivel való kísérletezésért ledorongálják.

Sok mondani valónk lesz erről, s alkalmilag majd el is mondjuk. Most foglalkozzunk a „Magduska örökségével.” Nagyon érdekes meséje van, mely a nagyszámu közönség figyelmét teljesen lekötötte. Magduska (Somlóné asszony) egy meggyilkolt család utolsó sarja. A gyilkosok kezei közül a gazdag Szilágyi István uram (Balassa) ragadja ki, aki ép titkos légyottra jelenik meg, — a piczi lányka meggyilkolt anyjához. A gyilkosok azzal fenyegetik, hogy ha elárulja őket, — czimborájoknak vallják őt. Ő tehát nemcsak hogy hallgat, hanem még pénzzel is tartja a főgyilkost, — csak hogy ez is hallgasson. Tizenöt év múlva is, mikor végre föltalálja, kiházasítja, boldoggá teszi s mint édes gyermekét szereti az egykor megmentett lánykát, véletlenül ott van az egykori gyilkos, kinek a gazd száz forintot ad. Rejtkehelyből látja ezt az egykori czinkos: Gátugró János (Mándoki) ki a száz forintért megüli egykori rablóvezérét. De a száz forint meg volt jeczyve s általa a régi gyilkosság gyanujába keveredik Szilágyi István uram is. Ujjab hat esztendő kell, míg a lassu nyomozás oda fejlődik, hogy az ügy a vizsgáló bíró elé kerül s kiderül, hogy Szilágyi István kezéhez nem tapad vér. S közben a szerző idilli boldogságról fest kedves képet A vizsgálót után a meggyötört paraszt-nábób: Szilágyi István meghal s kétszáz ezer forintnyi vagyonát Magduskára s ha ő meghal, gyermekeire hagyja. Ekkor azonban Magduska férje (Hatvani) megtiltja nejeinek, hogy elfogadják a nagy örökséget, melyhez családi gyalázat hite fűződik. Magduska pedig mérget iszik s meghal, csak hogy a nagy vagyon gyermekeire szálljon.

Ez a mese röviden. Jelenetről-jelenetre mind nagyobb volt az érdeklődés, ugy hogy a közönség lélekzetét visszafogva figyelte a hatásos történetet, melyet színészeink kitünően játszottak meg. Különösen Somlóné. Igaz drámai művészetet produkált, mely elragadott. Azt tudtuk eddig is, hogy kedves, pajkos, chices énekesnő, de hogy mily nagy drámai erővel, mennyi szívvel, mily mély tanulmány nyal bír, abtan tegnap gyönyörködhettünk először. Meghalás jelenete bármely nagy drámai művésznőnek is becsületére válnék. Mellette ritka jó alakítást nyújtottak Balassa és Hada y. Azt hiszük, hogy a jövő héten, mikor a szerző maga is jelen lesz az előadás, örömmel elfogja ismerni, hogy e két művész alakítása a legkiválóbbak közé tartozik Hatvani a férj szerepében vált dícséretére a minden részben pompás előadásnak. — A kisebb szereplők közül Mándoky, Rónaszéki, Hegyesi, sőt még Papáiné is arattak tetszést.

A tegnapi előadás — ismételjük esemény számba megy s örömmel jelenthetjük, hogy a jövő vasárnap, a mikor a darab másodsor kerül színre jelen lesz annak érdemes szerzője A bonyi Lajos is.

Fatinicza holnapi előadása iránt nagy az érdeklődés, mert e kedves zenéjü operette hosszu évek óta nem adatott színpadunkon, s mert ez alkalommal lép fel először az idényben a színtársulat kedvelt énekesnője Kopácsy Juliska k. a. Ez lesz az első olyan operette előadás, a hol mindkét énekesnő Somlóné asszony és Kopácsy kisasszony énekében fogunk gyönyörködhetni.

Uj doctor juris — Ifj. Könyves Tóth Mihály, K. Tóth Kálmán lelkész fia, folyó hó 5-dikén avattott föl a budapesti tudományegyetemen az államtudományok tudorává. — Az új tudorban alapos képzettségű fiatal erőt nyert a debreczeni jogász-testület.

Több közleményünk tárgyalalmaz miatt lapunk mai számából holnapra maradt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
I. Bérlet. 8. szám.

Holnap kedden, 1889. év október hó 8-án, páratlan bérletben:

Fatinicza.
Suppé hirneves operetteje.
M Ű S O R:
okt. 9. Szerda „Egér” vigjáték. Egészen új szereposztással. Páros b.
„10. Csütörtök Haluska Benedek, Bartók Lajos énekes bohózata. — Először. Páratlan b.
„11. Péntek Titkos csók. Operette az

Uff király szerzőitől. Először. Páros bérletben.
„12. Szombat. Ugyanaz; másodsor. Páratlan b.
„13. Vasárnap „Magduska öröksége. Másodsor páros b.)

Felelős szerkesztő és kiadó lapfőnöke: Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Szabó Lajos fiai cég

Debreczen, Rózsater.

Az őszi időnyre raktárra érkeztek:
Női ruhaszövetek.
Flanell, Kasán, Moldon.
Gyapju Himalaya kendők,
Haraszt kendők,
téli harisnyák.
Szőnyegek, ágyterítők
PAPLANOK.
A hirneves cosmanósi gyárból:
Mosó velezek.

Megérkeztek:

a legdivatosabb
Ékszerujdonságok.
kifűnő minőségű
Ezüst és arany órák,
— 1 évi jótállással, —
valamint a legszebb

13 próbás ezüstnemük.

LŐFKOVITS ARTHUR és TÁRSA
Órás, ékszerész és vésnök
mütermébe,
Debreczen, Főpiac 2142.

a főposta tőszomszédságában,
ahol is azok
a legolcsóbb árokon kaphatók.

Ugyanott ékszerjavítások, órajavítások s vésnöki munkák gyorsan és jutányosan.

Kardos László

Debreczen Czepléd-utca.
Jelenti, miszerint a következő kitünő téli czikk megérkeztek, ugy mint:
Legszebb és legjobb faj
SZINES FLANEL BARHENTEK,
legjobb faj
Fehér piké és színő barhentek,
legjobb faj
flanelltakarók, pokróczok, virágos gobelin, pítsh,
„Cherilien” ágyterítők.
Gyapju damast és selyemfüggönyök,
egy ablak 5 ft 50 krtól följebb.

Levarrott
vattás és pamutbárony paplanok.
Dörzstörülközők egyszerű és díszes kivitelben, színes serges férfi téli ingre,

valódi Jaeger alsó ruhák,
fehér és színes barhent, női fehérműek.

Továbbá megjöttek a legújabb kézi munkák előrajzoltan kezdve és készen.

Mint kitűnő ujdonság emlitendő a kipróbált színt
hímzőselyem,
mely hetven színben kapható és nem drágább a pamutnál

Női zsebkendő különlegességek.

Ügynök kerestetik.

Első debreczeni szikvízgyárnál

elarusító ügynökök alkalmaztatnak.

Kereskedők előnyben részesülnek.

2232. tk.
1889.

Árverési hirdetményi ki- vonat.

A p-ladányi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Sági Eszter végrehajtható Karacs János és érdektársai végrehajtást szenvedők elleni 356 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p-ladányi kir. járásbíró) területén levő és a p-ladányi 1006. számjvkvi A. I. 7-12. sor, 1040/a, 3673/a, 3964/a, 4198/b, 4676/a és 5985/a hrszámú, s özvegy Karacs Gáborné szült. Sági Eszter, szolgálmi jogával terhelt ingatlanra az árverést 656 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1889. évi november hó 12. napján, — délelőtt 9 órakor alóli telekkönyvi hatóság árverési csarnokában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 65 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt P-Ladányban, a kir. járásbíró telekkönyvi osztályánál 1889. július hó 29. napján.

László
kir. aljársbíró.

Haszonbérbe kiadó.

Hajdumegyében, Földes község fogadó épületje, 6 helyiséggel, pinczével, udvarral, azon lévő két kis épülettel, folyó hó 20-án d. u. 4 órakor a helyszínen 3 évre haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 200 forint. A feltételek addig is megtekinthetők.

Földes, Október 1. 1889.

ELŐJÁRÁSÁG.

6598.
1889. tk.

Árverési hirdetm. kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Kis József végrehajtható Tisza János végrehajtást szenvedő elleni 65 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő Debreczenben fekvő a Debreczeni 796 sz. tjkvben A. I. 829. hrsz. felvett 476. népsorszámu házastelekre az árverést 720 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi október hó 22-ik napján délutáni 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 72 frt az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ban, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1889. évi augusztus hó 2. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Konrád
kir. tszéki bíró.

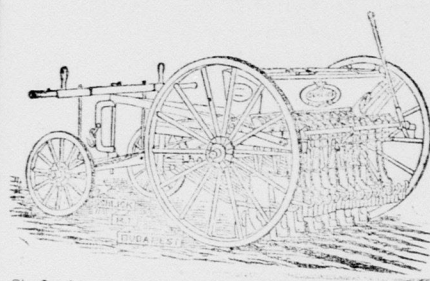
Schlick-féle vasöntöde és gépgyár

Részvény-Társaság Budapest.

Gyár és igazgatóság:
VI. külső váciut 1696/99.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky utca 14. sz.

Gőz- és járgáncsöplő készülékek.

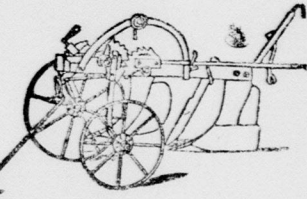
Schlick-féle szab.

két és háromvasú ekék,

Schlick-féle szab.

„Haladás”
sorveő-gépek.

SZORVAVETŐ-GÉPEK.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick- és Vidats-féle eredeti egyvasú ekék és a rajzol- és sorveő eszközök, boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répvágók, répapuzók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabona-tisztító rosták, őrlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartanak. — Előnyös fizetési feltételek. Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

J E G Y Z E T.

Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy mi a VI. Podmaniczky-u. 14 sz. a. lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelmé érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkekünk és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel!

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság igazgatósága.

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.

Uj amerikai

A fogak szépsége | Glycerin-fog-creme

(egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)

KALODONT Sarg F. A. fia és társa

es. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerek kereskedéseknél stb. 1 órb 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zelmós Szentkirályi és Kalenda és Kun József uraknál.

Tóth Gyula

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA vaskereskedő cég, DEBRECZEN, városháza épület, ajánl dúsz választékban kitűnő minőségben és legjutányosabb árak mellett:

öntött vaskályhákat
fa és szabályozható szén és koksztűtésre, hazai gyártmány. Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és „meidingi rendszer” kályhák szén és koksztűtésre, csiszolt és nickl párkányzattal, ugyszintén köpenynyel, mindenféle színben zománcozva, öntött vas és lemez takarékkonyhákat, Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérlegeket jótállás mellett, zománcozott öntött vasedényeket, zománcozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással, acél szerszámokat minden iparágához, beltöldei, német és valódi francia gyártmányban, minden darab jótállás mellett, stíriai huzalokat és huzalszegeket, „Alpine” féle, úgy mint a vasárúk szakmába vágó összes cikkek.

A Mc. Cormick aratógép képvisellete

A Mc. Cormick aratógép képvisellete

VÉGHLESI

VERA-forrás

Hazánk legtisztább legolcsóbb és legjobb szénsavdus, égvényes savanyúvize Véghles-Szaltnán (Zólyom megye.) Főraktár Debreczen és vidéke részére:

Geréby Fülöp
urnál, DEBRECZENBEN.

ad. 8209.
1889.

Árverési hirdetmény.

Közli, hogy a Debreczen sz. kir. város tulajdonához tartozó, s a várad-utcazi vasúti átjárón kívül lévő és véggel a Homokkert nyugoti oldalára nyúló öt darab faraktár-helyiségül szolgáló földek, a városház nagytanácsstermében folyó 1889. évi október hó 16-dik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen, a folyó évi október 1-től hat egymásutáni évre, a városi számvevő hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverési óhajtok azzal értesítettnek, hogy a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Kelt Debreczenben, 1889. okt. 3.

A városi tanács.

Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchenyi-utca SIMON-ház.